

Skjemainformasjon

Skjema	Søknadsskjema for museumsprogrammer 2015
Referanse	1005484
Innsendt	05.05.2015 14:04:38

Opplysninger om søker

Søker

Navn på organisasjonen	Oslo Museum
Institusjonens leder	Lars Emil Hansen
Postadresse	Postboks 3078 Elisenberg
Postnr / Poststed	0207 OSLO
Tlf. til organisasjon	23284170
E-post til organisasjon	post@oslomuseum.no
Prosjektets kontaktperson	Anders Bettum
Tlf. til kontaktperson	22052832
E-post til kontaktperson	abe@oslomuseum.no
Nettside	http://www.oslomuseum.no
Org. Nr	989 285 661

Opplysninger om prosjektet

Prosjekt

Søknaden gjelder

Samfunnsrolle

Tittel på prosjektet

MINORITETER OG INKLUDERING

Sammendrag av prosjektet

«Minoriteter og inkludering» er et bokprosjekt i regi av Nettverket for mangfold og minoriteter (Mangfoldsnettverket), og består av delprosjekter som er forankret ved ulike museer rundt om i Norge. Hvert museum bidrar med artikler om sine kunnskaper, erfaringer og refleksjoner knyttet til inkludering av minoriteter ved museer eller i (lokal-) samfunnet for øvrig.

Mål med prosjektet

Prosjektet er tenkt som et pilotprosjekt for nettverkets videre arbeid, med flere konkrete målsetninger. For det første er det viktig både for nettverket og bidragsmuseene å kunne utveksle erfaringer og videreutvikle sine arbeidsmetoder (utvikling). På den andre siden ønsker vi å skape ny kunnskap om forholdet mellom majoritet og minoritet i Norge (forskning). For det tredje mener vi at det er viktig å synliggjøre dette arbeidet spesielt for a) det øvrige museumsfeltet og b) forskningsmiljøer knyttet til innvandring og nasjonale minoriteter.

Beskrivelse av prosjektets overføringsverdi

Overføringsverdi i form av kompetanseheving er svært sentralt i dette prosjektet. Flere av delprosjektene er knyttet til konkrete utstillingsprosjekter, og lærdommen fra prosjektet kan dermed omsettes i nye metoder umiddelbart. Prosjektet skal munne ut i en større publikasjon som skal sikre overføringsverdi for landets øvrige museer og andre aktører i mangfoldsfeltet.

Prosjektbeskrivelse

BAKGRUNN

Mangfoldsnettverket ble opprettet i 2006 for å styrke arbeidet med minoriteter og kulturelt mangfold i det norske museumslandskapet. Det ble søkt støtte for prosjektet som beskrives her for første gang i 2013, da som et forskningsprosjekt med tittelen Integrert mangfold - forskning og kompetanseheving. Søknaden fikk avslag, og ble sendt inn på nytt i omarbeidet form i 2014. Etter tilbaketrekingen av utviklingsmidlene i 2015 har vi gått gjennom søknaden enda en gang. I denne tredje versjonen av prosjektbeskrivelsen har vi tonet ned ambisjonen om å utføre ny forskning, og vil heller konsentrere oss om å få gitt ut en antologi om mangfoldsarbeidet i norske museer. Formålet med prosjektet er å styrke og synliggjøre fagkompetansen blant museer som jobber aktivt med minoritetsproblematikk i Norge. Det er gledelig å registrere at åtte museer har sendt inn delbidrag til prosjektet denne gangen, mot fem i første søknadsrunde.

OVERORDNET TEMATIKK, PROBLEMSTILLING OG BEGREPSAVKLARING

Vi ønsker å sette søkelys på hva «inkludering» og beslektede begreper som «integrering», «medvirkning», «brukerinvolvering», «demokratisering», osv. innebærer i forhold til minoritetsgrupper, og hvordan slike begreper har vært brukt historisk. Man trenger ikke gå veldig langt tilbake i tid før man finner grove eksempler på feilslåtte inkluderingsstrategier fra statens side, eller til og med bevisste strategier for ekskludering (se delprosjekt 4). Likeledes har museene gjennomgått en utvikling fra eksotifisering av minoriteter og fremmede folkeslag til stadig åpnere inkluderingsstrategier. Men hvor effektive er disse strategiene? Har tanken om museet som nasjonsbygger utspilt sin rolle i skjæringspunktet mellom lokal tilhørighet og global flyt? I hvilken grad fungerer moderne museer som demokratiinstitusjoner, og hvordan kan vi bli enda bedre?

I St. meld. nr. 10: Kultur, inkludering og deltaking (2011-2012) s. 44, stilles følgende spørsmål: «Kva inneber egentleg medverknad i praksis? Kva er reell medverknad, kor lite eller mykje skal til for at det kan definerast som medverknad, og på kven sine premisser?» Kunnskapsdepartementet fikk svar på tiltale av kunstnerne bak utstillingen «Kongolandsbyen» i Frognerparken i mai 2014. Eksemplet er på mange måter forbilledlig når gjelder demokratisering av offentlige uttrykk. I dette prosjektet ble utstillingsplanene reforhandlet gjennom et intenst offentlig ordskifte. Utfallet var at man droppet tanken om innleide afrikanere som «befolkning» i landsbyen. Isteden ble det brukt frivillige entusiaster av tilfeldig bakgrunn og som ikke var tilgjort på noen måte, et grep som visket ut alle synlige skiller mellom publikum og utstillingsobjekt.

For en kunstutstilling som nettopp handlet om selvrefleksjon, må denne prosessuelle utstillingsformen betraktes som svært vellykket. Kulturhistoriske utstillinger skiller seg fra samtidskunst på mange måter, ikke minst gjennom kravet til kunnskapsformidling. Idealet om demokratisering og brukerinvolvering er imidlertid noe vi deler med kunstnerne bak «Kongolandsbyen». Er det mulig for museene å oppnå en tilsvarende nedbrytning av maktrelasjonene mellom utstiller, den utstilte og publikum, og samtidig være et sted for læring? Hvordan burde Kongolandsbyen sett ut dersom hensikten var å formidle kunnskap om sentralafrikansk kultur? Hvem burde da ha vært involvert, og på hvilken måte?

Minoriteter og kulturelt mangfold får også stor plass i St. meld. 49, Framtidas museum (2008-2009), men her brukes ikke begrepet «inkludering» i noen særlig grad. På s. 125 brukes det faktisk med en negativ konnotasjon, i en beskrivelse av manglene i museenes forståelse av mangfoldsperspektivet: «Museene begrunner oftest sitt arbeid med minoriteter og mangfold med inkludering, med andre ord slik at arbeidet først og fremst har en verdi for minoritetene selv» (vår kursivering). En slik kritisk innfallsvinkel til bruken av inkluderingsbegrepet er også tema i delprosjekt 9. Det er ellers viktig å understreke at vi her bruker inkluderingsbegrepet i en videre forstand enn det er gjort i Stortingsmeldingen. Her forstås «inkludering» som en grunnleggende forutsetning for et demokratisk samfunn, til berikelse ikke bare for den enkelte minoritetsgruppe, men for alle. Dette illustreres godt gjennom delprosjektene (1, 7 og 8), hvor man har valgt å bruke ordet «dialog». Motsatsen til «inkludering», slik det brukes her, er ikke bare «ekskludering», men også «stigmatisering».

DELPROSJEKTER

Delprosjektene er avledet fra pågående prosjekter ved deltakermuseene. Prosjektene skal i størst mulig grad kunne gjennomføres på museenes egne premisser og som del av deres daglige virke.

1) DIALOG SOM METODE. INTERKULTURELT MUSEUM V/ ANDERS BETTUM OG GAZI ÖZCAN.

Basert på erfaringene fra de to siste storsatsningene ved Interkulturelt museum, Våre hellige rom (2007-2014) og Norvegiska romá: Ett folk, mange stemmer (2014-), ønsker vi å foreta en kritisk analyse av dialogmetoden som ligger til grunn for begge utstillinger. Til sammen har syv ulike minoritetsgrupper vært trukket inn i disse utstillingene, og fått bidra på alle nivåer i den grad de selv har ønsket og hatt kapasitet. Fordeler og ulemper ved metoden vil bli diskutert i lys av museologisk teori som et bidrag til diskusjonen om inkludering og demokratisering i norske museer. Resultatene fra prosjektet vil bli tatt inn i utstillingen «Oss og de andre - rasisme og fordommer i vår tid» som skal åpne i september 2016.

2) DANNEELSE OG MEDBORGERSKAP - MUSEET SOM KONTAKTSONE, ALTA MUSEUM V/EVA DAGNY JOHANSEN.

Ved å betrakte Alta museums lokalhistoriske samling og utstilling som en kontaktsone, kan nye relasjoner forhandles frem og ulike kunnskapssystemer synliggjøres. Begrepet "kontaktsone" gjør det mulig å snakke om likheter og forskjeller mellom og innenfor ulike etniske grupper i nord, og dermed gi rom for langt mer sammensatte historier om Finnmark enn det den nasjonale historiefortellingen om regionen kan gi inntrykk av. Inkluderingsstrategier vil bli diskutert i lys av begrepene «dannelse» og «medborgerskap».

3) VARANGERHUS - DET MANGFOLDIGE HUSET. VARANGER MUSEUM V/ KAISA MALINIEMI.

Det har vært påpekt at museets formidling først og fremst er en historisk fremstilling av materielle uttrykk, og at kvenenes kultur dermed fremstår som statisk. Med Varangerhus-prosjektet som eksempel, vil vi presentere formidlingsstrategier som forener materialitet og historiefortelling med et relevant og representativt bilde av kvenenes levende kultur og kompleksiteten i det multikulturelle Varanger.

4) INKLUDERING OG EKSKLUDERING I ET KULTURELT MANGFOLDIG FYLKE. GLOMDALSMUSEET V/MARI MØYSTAD

Museet har nylig utført arkivundersøkelser som viser hvordan noen kommuner i Hedmark systematisk nektet taterne å kjøpe tomt i perioden fra 1945-1970. I dette prosjektet vil vi se videre på problemstillinger knyttet til ekskludering og inkludering av minoritetsgrupper. Bl.a. skal det undersøkes om det finnes lignende mekanismer for ekskludering i Hedmark i dag, f.eks. i forhold til flyktninger. Resultatene fra prosjektet skal inkorporeres i en ny permanent utstilling om det kulturelt mangfoldige Hedmark på Glomdalsmuseet.

5) MANGFOLDSPERSPEKTIVET I INNSAMLINGSSTRATEGIER OG FORMIDLINGS- PRAKSISER. AKERSHUSMUSEET V/ KIRSTEN LINDE

Prosjektet tar utgangspunkt i eldre samlinger og interiørutstillinger, der et mangfolds- og minoritetsaspekt har vært utgangspunkt for innsamling og formidling, samt i pågående samtidsprosjekter. Hvilke innsamlingsstrategier opptrer og hvordan kan resultatet tolkes? Hvilken innflytelse har formidlingspraksiser på innsamlingen? Formålet med analysen er å styrke museets inkluderingsstrategier. Resultatene vil bli videreført i Akershusmuseets store forskningsprosjekt om urbanisering som starter i 2015.

6) BRUKARUNDERSØKING AV INTEGRERINGSTILTAKET INTERNASJONAL KAFÉ. RYFYLKEMUSEET V/ ANETTE OPHEIM

Sidan 2004 har Ryfylkemuseet arrangert Internasjonal kafé om lag 6 ganger i året. Målet er å skape dialog mellom innvandrere og etniske nordmenn i Suldal. Kaféen er ein suksess, og prosjektet drøftar korleis det kan ha overføringsverdi på andre delar av vår verksemd. Undersøkinga er basert på kvalitative intervju med eit representativt utval av våre brukarar.

7) MUSEUMSUTSTILLINGEN SOM ARENA FOR RELIGIONS- DIALOG. PERSPEKTIVET MUSEUM V/ MARIANNE A. OLSEN

Hva innebærer det for et museum å være «dialogarena», og hvilke etiske og metodiske utfordringer skaper det i formidling av flerkulturelt, sensitivt materiale? Med utgangspunkt i materiale fra dokumentasjonsprosjektet «Det religiøse fellesskap», testes ulike formidlingsmetoder i utstillingen «Homo religiosus» på flerkulturelle klasser. Målet er å skape en alternativ arena for religionsdialog, der religionsviter Trude Fonneland fra UiT kobles inn som observatør og medforfatter av artikkel.

8) MUSEALE «INKLUDERINGSSTRATEGIER», EN KRITISK ANALYSE. NORSK FOLKEMUSEUM V/THOMAS WALLE

I dette prosjektet vil museets arbeid med inkludering analyseres kritisk langs to akser: 1) I hvilken grad lykkes museet med å

gjennomføre målene for inkludering, slik det formuleres i strategidokumenter og planverk? 2) Hva er de langsiktige konsekvensene av integreringsstrategiene? Teoretisk vil prosjektet lene seg på diskusjoner om «mainstreaming» slik det er formulert innenfor kjønnsforskningsfeltet som et gjennomgripende perspektiv i all offentlig virksomhet, og «othering» fra post-koloniale studier.

NETTVERKETS ROLLE I PROSJEKTET

Mangfoldsnettverket skal gi museene et insentiv til å prioritere prosjektene. Nettverkskoordinator Anders Bettum vil fungere som prosjektleder som del av sin stilling ved Oslo Museum, og skal i samarbeid med arbeidsgruppa organisere arbeidsseminarer, fagkonferanse og publikasjon. Innkalling til første arbeidsseminar er allerede sendt ut, og vil finne sted 17.06.2015. To av arbeidsgruppas medlemmer har forskerkompetanse, og kan fungere som veiledere ved behov. Deltakerne oppfordres forøvrig til å bruke nettverket aktivt, og søke råd og veiledning hos hverandre.

INTERNASJONALT SAMARBEID

For å øke det faglige nivået på prosjektet, ønsker vi også å knytte oss opp mot internasjonale miljøer. Det er derfor opprettet kontakt med Kulturkontakt Nord, og prosjektleder deltok på deres konferanse om et «Flerkulturelt Norden» i Helsinki 26. november 2014. Kulturkontakt nord vil bli invitert til å delta på prosjektets arrangementer.

Prosjektbudsjett

Prosjekt	
Startdato / Sluttdato	01.06.2015 - 31.05.2016
Søknadssum kulturrådet for hele prosjektperioden	900 000
Budsjettramme for prosjektperioden	1 860 000

Budsjett for første år

UTGIFTER

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	3 mnd à 50 000 pr delprosjekt	kr 1 200 000,00
	Prosjektleder, 2 mnd ltr 60 inkl. sosiale utgifter	kr 110 000,00
Varer/utstyr		kr 0,00
Tjenester kjøpt av andre	Publisering/trykking av bok	kr 250 000,00
Andre utgifter (spesifiser)	Adm. ansvarsmuseum	kr 50 000,00
	Startseminar, Strømmen	kr 40 000,00
	Arbeidsseminar, Tromsø	kr 50 000,00
	Uforutsette utgifter	kr 10 000,00
Totale utgifter		kr 1 710 000,00

INNTEKTER

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 755 000,00</u>
Egenfinansiering, delprosjekter 2 mnd à kr 50 000	Ja	kr 800 000,00
Egenfinansiering, prosjektleder	Ja	kr 110 000,00
Egenfinansiering adm. ansvarsmuseum	Ja	kr 25 000,00
Litteratur og materiell	Ja	kr 20 000,00
Totale inntekter		kr 1 710 000,00

Budsjett for andre år

UTGIFTER

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)		kr 0,00
Varer/utstyr		kr 0,00
Tjenester kjøpt av andre		kr 0,00
Andre utgifter (spesifiser)	Konferanse, Oslo	kr 110 000,00
	Boklansering, Oslo	kr 40 000,00
Totale utgifter		kr 150 000,00

INNTEKTER

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 145 000,00</u>
Egenfinansiering konferanse	Ja	kr 5 000,00
Totale inntekter		kr 150 000,00

Kommentar til budsjett neste år

I tråd med tilbakemeldingene etter fjorårets avslag har vi kuttet ned på en del av utgiftspostene, til fordel for en større andel egenfinansiering. Prosjektlederposten dekkes nå helt og holdent av ansvarsmuseet, og prosjektperioden er kuttet ned fra to til ett år. Andelen for delprosjektene er kuttet ned til 1 mnd frikjøp per prosjekt.

Framdriftsplan

Framdriftsplan for hele prosjektperioden

Startdato / Sluttdato

01.06.2015 - 31.05.2016

Fyll ut aktivitetsplan for prosjektet under

Tittel

Fra dato / Til dato

Startseminar, Strømmen

16.06.2015 - 16.06.2015

Arbeidsseminar, Tromsø

01.11.2015 - 01.11.2015

Fagkonferanse

01.06.2016 - 01.06.2016

Boklansering, Oslo

15.11.2016 - 01.12.2016

Andre opplysninger

Samarbeidspartnere

Samarbeidspartnere

Har du en samarbeidspartner

Samarbeidspartner 1

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon	Interkulturelt museum
Er det inngått formell samarbeidsavtale	
Postadresse	Tøyenbekken 5
Postnr / Poststed	0188 OSLO
Kontaktperson	Anders Bettum
Tlf. til kontaktperson	22052832
E-post til kontaktperson	abe@oslomuseum.no
Rolle i prosjektet	Bidrar med delprosjekt

Samarbeidspartner 2

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon	Alta Museum
Er det inngått formell samarbeidsavtale	
Postadresse	Altaveien 19
Postnr / Poststed	9518 ALTA
Kontaktperson	Eva Dagny Johansen
Tlf. til kontaktperson	95737773
E-post til kontaktperson	eva.johansen@altamuseum.no
Rolle i prosjektet	Bidrar med delprosjekt

Samarbeidspartner 3

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon	Varanger museum
Er det inngått formell samarbeidsavtale	
Postadresse	Hvistendahlsgate 31
Postnr / Poststed	9800 VADSØ
Kontaktperson	Kaisa Maliniemi
Tlf. til kontaktperson	45214744
E-post til kontaktperson	Kaisa.Maliniemi@varangermuseum.no
Rolle i prosjektet	Bidrar med delprosjekt

Samarbeidspartner 4

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon	Glomdalsmuseet
Er det inngått formell samarbeidsavtale	
Postadresse	Postboks 1270
Postnr / Poststed	2405 ELVERUM
Kontaktperson	Mari Møystad
Tlf. til kontaktperson	62419102
E-post til kontaktperson	mari.moystad@glomdalsmuseet.no
Rolle i prosjektet	Bidrar med delprosjekt

Samarbeidspartner 5

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon Akershusmuseet

Er det inngått formell samarbeidsavtale

Postadresse Postboks 168

Postnr / Poststed 2011 STRØMMEN

Kontaktperson Kirsten Linde

Tlf. til kontaktperson 40429253

E-post til kontaktperson kirsten.linde@akershusmuseet.no

Rolle i prosjektet Bidrar med delprosjekt

Samarbeidspartner 6

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon Ryfylkemuseet

Er det inngått formell samarbeidsavtale

Postadresse Nordenden 14

Postnr / Poststed 4230 SAND

Kontaktperson Anette Opheim

Tlf. til kontaktperson 40471503

E-post til kontaktperson Anette.Opheim@ryfylkemuseet.no

Rolle i prosjektet Bidrar med delprosjekt

Samarbeidspartner 7

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon Perspektivet Museum

Er det inngått formell samarbeidsavtale

Postadresse Postboks 162

Postnr / Poststed 9252 TROMSØ

Kontaktperson Marianne A. Olsen

Tlf. til kontaktperson 77601912

E-post til kontaktperson marianneo@perspektivet.no

Rolle i prosjektet Bidrar med delprosjekt

Samarbeidspartner 8

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon Norsk Folkemuseum

Er det inngått formell samarbeidsavtale

Postadresse Postboks 720 Skøyen

Postnr / Poststed 0214 OSLO

Kontaktperson Thomas Michael Walle

Tlf. til kontaktperson 40023557

E-post til kontaktperson Thomas.Walle@norskfolkemuseum.no

Rolle i prosjektet Bidrar med delprosjekt

Samarbeidspartner 9

Navn på samarbeidende organisasjon/institusjon Kulturkontakt Nord

Er det inngått formell samarbeidsavtale

Postadresse	Suomenlinna B 28
Postnr / Poststed	0000
Kontaktperson	Søren Staun
Tlf. til kontaktperson	10583102
E-post til kontaktperson	Soren.Staun@kulturkontaktnord.org
Rolle i prosjektet	Skjemaet tillater ikke internasjonale adresser. Korrekt kontaktinformasjon er: Kulturkontakt Nord / Nordic Culture Point Suomenlinna B 28 00190 Helsinki, Finland +358 10 583 1024 www.kulturkontaktnord.org Kulturkontakt Nord vil bli en viktig samarbeidspartner for utveksling av erfaringer. Samarbeidet vil bestå i at vi deltar på hverandres seminarer og konferanser.

Vedlegg

Vedlegg

- Prosjektbeskrivelser_delprosjekter.pdf
- Avtaler.pdf